

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Strossmayer.

V soboto je minilo petdeset let, kar je bil škofom v Djakovu imenovan veliki vladika Josip Juraj Strossmayer. Ta zlasti za razvoj hrvatskega naroda toli pomembna petdesetletnica se je praznovala tiho, brez šuma in bleska, a praznovali so jo vsi slovanski narodi na jugu, vsi tisti, ki umejo velike in dalekosežne intencije djakovskega škofa.

Petdesetletnica Strossmayerjevega škofovanja je južnim Slovanom poklicala v spomin vse dogodbe minolega polstoletja, dogodbe, ki so znamenito preobrazile vse razmere in sicer tako, da se južni Slovani danes lahko brez bojazni ozirajo v prihodnost, in da smejo upati na uresničenje tistih svojih narodnih in političnih idealov, o katerih so tudi najostroumnejši rodoljubi pred petdesetimi leti komaj sanjali.

In z vsemi dogodkami, — ki so zlasti trojedno kraljevino pomladile in utrdile ter podale hrvatskemu narodu podlago mogočnemu in uspešnemu razvoju, ki ga dela sposobnega za velike njegove naloge — je v neločljivi zvezi ime škofa Strossmayerja. Kamor se ozremo, povsod vidimo sledove njegovega neutrudnega delovanja, povsod vidimo spomenike njegove čudovite požrtvovalnosti in priče njegovih velikih idej. Vse svoje izredne duševne moči, in vso svojo ljubezen je posvetil Strossmayer Hrvatski in hrvatskemu narodu in prav za prav zato je bilo njegovo delovanje blagoslovljeno.

Ni ga zavednega Slovenca, kateri bi ne poznal ogromnih zaslug, ki si jih je tekom polstoletja pridobil škof Strossmayer za južne Slovence, za njih kulturni in narodni, politični in cerkveni preporod in odveč bi bilo opisovati ga kot rodoljuba, kot mecena, politika in govornika. Knjiga njegovega življenja je odprta pred vsem svetom, in ves svet je jedin v tem, da je Strossmayer jeden največjih mož našega veka.

Tudi jeden prvih cerkvenih dostojanstvenikov, jeden največjih mej vsemi škofi katoliške cerkve je Josip Juraj Strossmayer. Njegovih zaslug za katoliško cerkev ne more nihče tajiti, dasi ni Strossmayer nikdar hodil po potih, katera se dandanes proglašajo za jedino prava, dasi tisti, ki po njih hodijo, le samo razpore in sovraštva sejejo in podkopujejo temelje narodnega obstanka.

Strossmayer spada mej najtolerantnejše in najsvobodomiselnije cerkvene dostojanstvenike. Nestrpnost in fanatizem sta mu tuja, njegovo srce gori za pravico; za bratstvo in ljubezen, za srečo in neodvisnost njegove domovine in vseh jugoslovanskih narodov. Vsaka ozkosrčnost mu je neznana, odločno nasprotuje vsemu, kar bi moglo provzročiti sovraštvo in razpor mej brati, nikdar in nikoli ni narodu nalagal bremen ali ga kakorkoli izkoriščal, vselej in povsod je vse podrejal sreči narodovi in zato so tudi uspehi njegovi tako velikanski.

Strossmayer bi bil že davno dobil kardinalski klobuk, ko bi bil hotel svoj narod upreči v jarem mejnarodnega klerikalizma in zlorabljal svoj vpliv za politične koristi tujih faktorjev. Toda v to ni bilo Strossmayerja nikdar in za nobeno ceno dobiti. Strossmayer ni iskal nikdar svoje, nego le narodovo srečo, vse njegovo delovanje je bilo posvečeno ne mejnarodnemu klerikalizmu, nego napredku hrvatskega. Strossmayer ni ustanavljal katoliških konviktov, pač pa je ustanovil vseučilišče, akademijo znanosti in narodno galerijo, on ni podpiral časnikov, ki so grdili vse kar je bilo narodno, nego je pospeševal hrvatsko narodno književnost in umetnost, on ni kupoval knjig, da jih sežiga, nego je z bogato roko podpiral talente in širil njihova dela mej narodom.

S ponosom se danes škof Strossmayer lahko ozira na svoje delovanje v minolih petdesetih letih, s ponosom lahko reče, da ni nihče na svetu toliko storil za Hrvatsko in za hrvatski narod kakor on, in ponos mu lahko širi prsa, če se ozre po svetu in

vidi, kako se mu v ljubezni in v spoštovanju vse uklanja, kar ima kaj čuta za svoj narod in kar spoznava resničnost pesnikovih besed: Domovine se okleni drage, te se krepko drži z vsem srcem, tu so močne korenine tvoje sile.

V Ljubljani, 21. novembra Posredovanje krone.

Tri dni hoče posredovati cesar med desnico, levico in vlado v ta namen, da se odobri in dovolijo do 1. januarja Claryjevi vladi „najnujnejše državne potrebščine“, proračunski provizorij in izročilni zakon. Doslej so bili poklicani k cesarju: predsednik pl. Fuchs, baron Žvegelj in grof Stürgkh (zastopnika nemških veleposestnikov), dr. Funke (zastopnik nemških naprednjakov), Prade (zastopnik nemških naprednjakov), dr. Ebenhoch (zastopnik nemških klerikalcev), dr. Engel (zastopnik Čehov) in dr. Kaiser. Sprejeti bodo torej zastopniki vseh strank, le slovanska krščansko-narodna zveza dosedaj še ni dobila nikaškega povabila. Seveda, Jugoslovani so vedno in povsod zadnji, in vzpriči vedenja naših poslancev tudi ne more drugače biti! Mogoče pa je, da sploh nikogar izmeji Jugoslovancov ne pokličejo k cesarju. — „Reichswehr“ dvomi, da bi moglo posredovanje cesarja imeti popoln uspeh. Desničarske stranke nočejo nositi same odgovornosti ter bodo glasovale za vse nagodbe, za predloge le tedaj, če bode tudi levica glasovala solidarno zanje. S Claryjevim, desnici sovražnim kabinetom pa se večina ne bo nikdar sprijaznila. „Grazer Tagblatt“ pravi, da nemška narodna stranka ne priznava nobenih drugih državnih potreb kakor skrb za nemški narod. Narod nad vse! Tudi češki listi dvomijo, da bi imela najnovejša rešilna akcija kaj uspeha. Clary mora pasti, ker mu ne zaupa nihče niti na desni niti na levi. Nesposobnost njegovo pa dokumentira najbolj že tretje posredovanje cesarja. Liberalna „Neue Freie Presse“ trdi, da hoče cesar

poslancem le znova povedati, da v sedanjih razmerah drugačna vlada ni mogoča kakor neutralna, in da se more v sedanjem položaju vzdržati le Claryjevo ministrstvo. Cesar sprejema levičarje le pro forma, kajti vlada je baje uverjena, da ji levica ne bo delala težav. Vse to je seveda le pium desiderium dunajskih nemških židov!

Druga vojna v Afriki.

V Južni Afriki divja že drugi mesec vojna med Angleži in Buri, sedaj pa se pripravlja nad glavami Angležev nov vihar v severnovzhodni Afriki. Dvorniti ni možno več, da maršira kalif Abdullahi s svojo vojsko proti Chartumu, hkratu pa se poroča z vso gotovostjo, da je na potu proti gorenjemu Nilu velika abesinska armada Negus Menelik sam je baje vojskovodja 40.000 mož ter hoče priboriti zopet nekdanje pravice Etiopije do zgornje nilske dežele. Koliko je resnice na tej vesti, se bo šele pokazalo. Tudi šejk Mohamed ben Abdullah ropar vsak čas z nekaterimi tisoči svojih fanatiziranih bojnikov angleško kolonijo Berbera. Ta šejk, katerega imajo njegovi rojaki za svetnika, je oropal celo angleškega guvernerja iz Zeile, ko je potoval v notranje dežele. Da kaznujejo predrznega roparja, so poslali Angleži nanj iz Bombaya in iz Adena pet bataljonov, ki so se izkrcali na samalijskem obrežju. Vse kaže torej, da se pripravljajo v angleško-egipčanskem Sudanu razna presenečenja, ki menda ne bodo brez vpliva na razvoj dogodkov v Južni Afriki. Vsaj precej vojaštva morajo pustiti Angleži v Egiptu ter ga ne morejo poslati proti Burom.

Vojna v Južni Afriki.

Na južno-afričanskem bojišču je najhvalejše gibanje. Buri marširajo proti južni koloniji Kap ter so baje že v Queens-townu, nekako sredi pota med mejo države Oranje in luko East-London. Zahodnje od Burow, na progi Hopetown-Kimberley-Mafeking-Bulawayo, pa prodirajo Angleži proti severu. Prekoračili so reko Oranje, popravljajo

LISTEK.

Jug.

Spisal Etbin Kristan.
(Konec.)

Od cerkve sv. Marka sem je prišel neki neznanec. Pokazal jima je nekakšno znamenje ter jima v francoskem jeziku ponudil, da jima pokaže katedralo, doževo palačo, eventualno cele Benetke. Zvoljen je Janez zakričal:

— Ne potrebujeva nobenega vodstva, monsieur.

In slovenski je dodal:

— Vrag vas vzemi!

Vodič je odšel. Kmalu je prišel drugi, ki jima je nemški ponudil svojo službo. V Janezu je vse kipel. Odpravil je tudi tega Cicerona s pobožno željo, da bi vzel vrag tudi njega in vse njegove tovariše.

Ko sta plačevala, jima je natakaz računat za kavo štiri centezime več, nego včeraj. Po Italiji se jima je kaj takega pogostoma primerilo. Navadno je Janez plačal tudi liro, ne da bi dotičniku kaj rekel. Danes se je skregal z natakazjem kakor kakšna branjevka.

— To pa res ni bilo vredno take jeze, je rekla Julika.

— Tako! Mar naj pustim, da naju bodo goljufali po vsej Italiji?

— Po vsej Italiji si molčal, kadar bi bilo treba govoriti.

— Radi tebe. Saj ti je ljubše, da naju povsod opeharijo.

— Že razumem. To si zapomnim.

— Zapiši si, ako hočeš ... No, kaj?

Ali bodeva tukaj sedela? Le tukaj potrativa dragoceni čas. Umetniško razstavo si lahko v petih minutah ogledava. Seveda od zunaj.

— Kdo pa ti je rekel, da moraš čakati name? Saj bi bil lahko že pred četrto ure vstal, in sedaj bi bila lahko že tam.

Vstala sta torej in se odpeljala s parobrodičem v giardino pubblico, kjer je bila razstava.

Čudno. Vsi ljudje so bili nekako izpremenjeni. Janez in Julika nista tega prav opazila, a vendar je bilo tako. Vse je bilo nekako razdraženo, razburjeno.

V razstavi sta bila prav slabe volje. Drug drugzega sta hotela prekositi z ironično kritiko slik in soh. Čutila sta, da sodita krivično, a nikakor nista mogla drugače govoriti.

Iz razstave sta se odpeljala na Canal grande. Blizo Ponte di Rialto sta izstopila. Na mostu je bila gruča ljudi, ki so se glasno prepirali. Geste so bile od trenutka do trenutka bolj živahne, hkrati se jih je nekaj spoprijelo in nastal je uprav teatralen pretep. Čez nekaj časa je priletelo troje junakov mestne gvardije. Tudi oni so bili razburjeni. Pograbilo so prve tri fante, ki so jim prišli v roke ter so jih odpeljali. Po poti so se vsi skupaj glasno prepirali,

da se je krik razlegal po vseh sosednih ulicah.

Ves dan sta bila Janez in Julika slabe volje. Še marsikatera pikra beseda je izkočila iz njiju ust. Kdor bi ju bil opazoval, bi mislil, da se nista nikdar ljubila.

Zvečer, ko sta šla spat, je Julika jokala. To je Janeza še bolj razdražilo.

— Le cmeri se, saj ne veš, zakaj se!

— Seveda ne vem! Ali je to ljubezen?

Večna ljubezen? Oh — kako sem — nesrečna!

— Ali ne boš molčala? Nesrečna!

Haha! Da so vse žene tako nesrečne! Prste bi si oblizale!

— Ti me — nič več — ne ljubiš!

— Pojdi se solit s temi burkami!

Julika ga je pogledala.

Saj res! Kaj bi govorila! S silo se v ljubezni nič ne opravi.

In še bolj vroče solze so ji privrele v oči. Janez je zaspal. Ona se je počasi pomirila.

— No, menda je bil samo danes tak dan. Truden je bil. Zjutraj je vstal, ne da bi se bil dovolj naspal. Vse je prišlo odtod. Jutri bode zopet dobro ... S to tolažbo je končno tu in ona zaspala.

A jutri ni bilo nič dobro. Še huje je bilo. Janez je prav dobro vedel, da ni pravičen, a ni si mogel pomagati. Bilo je, kakor bi bil kakšen demon vzel vanj. Pa tudi Juliki je bilo nekako podobno. In menda vsem ljudem v Benetkah. Po trgo-

vinah so se kupci s trgovci razkačeno prepirali, v mestni hiši so se občinski svetovalci skoro stepli, po gostilnah so natakazji in gosti razbijali kroznike in razlivali omako po oblekah. Celu mramorni svetniki po cerkvah so bili videti slabe volje.

Janez in Julika sta se zopet ves dan prepirala. Radi samih malenkostij sprva. A iz malenkostij so postale resne reči. Drug drugemu sta očita pomanjkanje ljubezni, in ko sta šla zvečer spat, sta oba rekla:

— Tako ne gre dalje!

In res ni šlo tako dalje! Tretji dan je bilo obema vse neznosno. Prepirala sta se tako dolgo, da je Julika naposled izjavila:

— Jaz grem domu!

Janez je odgovoril v svoji nepremišljenosti:

— Le pojdi, samo povej mi, po kateri poti se odpelješ, da ne pridem slučajno ne-hote za teboj.

— O, nič se ne boj. Jaz sem že vsega sita. Čez Kormin pojdem, z železnico.

— Le pojdi, le!

Niti besedice nista več izpregovorila. Proti večeru je Julika jokaje pobrala svojo prtljago in se odpravila na pot. Janez je čutil tristo razsajajočih vragov v svoji duši.

— Taka neumnost! Taka neumnost!

In res pojde ...

A znil ni besedice.

— Kaj? Mar se naj tako ponižam?

podrto železniško progo in se pripravljajo, da rešijo Kimberley. Doslej imajo sicer še malo vojaštva, a pomoč je žena na potu. Operacije za rešitev Kimberleya bo vodil lord Methuen. Kimberley pa oblega — kakor znano — burski general Cronje. Iz Natala pa so došle v Berlin listu „Deutsche Worte“ sledeče najnovejše brzojavne vesti: Iz Pretorije javlja 19. t. m. ob pol 5. uri popoldne: Dvajset vlakov je odšlo od Ladysmith, da pripeljejo ujetnike. Vojska Jouberta se je pri Pietermaritzburgu zjediniła s korom Burgerja, da zabrani prodiranje Angležev. Ker marširajo Buri dalje proti jugu, se sme soditi, da je mesto Ladysmith že padlo.

Izpred celjskega sodišča.

(Konec.)

Razprava je dognala, da se je samo dvakrat streljalo. Prvič sredi ceste, ko so navalili na Bovho s palicami, in jim je on še zavpil: „keinen Schritt“. Po tem strelu se ni nihče oglašil, da je zadet. Drugi strel je oddal dr. Beck, ki je Bovhi strgal revolver iz rok. To je bilo pri zidu. Torej ni niti dognano, ali je bil Grabič obstreljen od Bovhe ali od dra. Becka. Padla sta pa le dva strela, in sta bili tudi samo dve patroni izstreljeni.

Popoldne se je obravnava nadaljevala. Otvori jo dr. Jabornegg s predlogom, da se obravnava preloži v svrhu lokalnega ogleda in zaslišanja prič Sonnenburga, Šeliga, Košeca, Marinška in dra. Becka. Državni pravdnik se pridruži predlogu glede Sonnenburga. Dr. Dečko se protivi, da bi se obravnava prelagała v svrhu ogleda. Ne videlo bi se družega nego hiše in ceste, kakor jih vidimo drugod. Vsem je kraj več ali manj znan in se lahko orientirajo. Če se pa že hočejo zaslišati priče takoj, nima nič proti temu; če bodo pa priče, kakor na pr. Sonnenbug, ki se je sam udeleževal izgrediv in bil radi tega že dvakrat kaznovan, verodostojne, to bo sodni dvor že lahko sam presodil.

Sodni dvor zavrne predlog na preložitve zaradi krajevnega ogleda ter sklene zaslišanje predlaganih prič, izvzemši dr. Becka, čegar izpovedba se prečita pod dn. št. 18: „jaz sem čul klic: „Achtung Windische kommen!“ tam počil strel, našel sem moža naslonjenega ob steno, okoli njega kakih 10 „ud“. Mož se je branil ter ni hotel spustiti revolverja. Slednjič sem mu ga izvil iz rok. Nato sem dobil udarec, brčkone namenjen nasprotniku vsled tega se sproži revolver in krogla prasne obtoženčev klobuk. Na tega moža se je udarjalo od vseh strani. Rana na Grabičevi bradi se mu ne vidi, da je prizadeta od krogle.“

Marija Bovha, hči obtoženčeva pravi: Ko smo šli iz „Narodnega doma“, je prišlo kakih 5 oseb za nami, iz Šolskih

Ni se ponižal, in Julika je odšla na kolodvor.

— Kaj mi res ne bo rekel besedice? Pusti me, da grem? Niti besedice mi ne pravi? Dobro! Jaz ne beračim za njegovo dobroto.

Julika ni beračila, nego se je odpeljala...

— To je ljubezen! je ihtela, ko je sedla v ženski oddelok družega razreda. Ako bi me še ljubil, me ne bi mogel tako pustiti, da grem. Nič več me ne ljubi.

In britko je jokala.

— To je ljubezen! je mrmral Janez, škripaje z zobmi. Ako bi me ljubila, ne bi mogla storiti tega skrajnega koraka. Ženske! Ženske! Same mačke so! Sama h navščina.

Krčil je pesti, bolj in bolj se je jezil in o polnoči se je odpeljal s parnikom. Cilj mu je bil Aleksandrija — — —

Vetrček, ki mi je to pripovedoval, je dejal:

— Tedaj nisem pihljaj, ampak razsajal sem, najprej visoko v zraku, pa nižje in nižje po zemlji kot jug. Vprašaj pravega Italijana, kaj je Scirocco... Ne vem, kaj se je pozneje zgodilo z Janezom in Juliko. Drugi dan po razhodu sta oba obžalovala svojo nepremišljenost, svojo jezo, svojo nepopustljivost. Oba sta sebi pripisovala krivico, a nič ne vem, kaj sta storila. Jaz sem že pihljaj po drugih krajih kot blaga sapica, samo tiste tri dni sem bil jug...

ulic je priteklo kakih 10 do 12 mož. Kričali so „heil“ ter šli vedno bliže skupaj. Oče so malo v stran stopili in rekli: „noch einen Schritt“. Potem so ustrelili in nato šli bolj k zidu. Jaz sem šla v neko vežo in ne vem, kdo je bil pri očetu. Tu sem slišala drugi strel.

Priča Ante Beg pripoveduje: Malo pred 1. uro popoldne smo šli jaz, Bovha in njegova hčerka iz „Narodnega doma“, pridružila sta se Pokorn in Vrečer. Ko gremo proti Gosposki ulici, bilo je videti vse mirno. Hoteli smo iti skozi dvored, ker pa je bilo tam popolnoma tema, se nismo upali. V Gosposki ulici je bilo vsaj toliko razsvetljeno, da smo mislili, da smo bolj varni. Poleg poslopja, v katerem je nastanjeno državno pravdnništvo, slišali smo „heil“ in planili so nakrat na nas s palicami. Jaz sem dobil takoj s palico po glavi. Postavil sem se v bran, med tem so že Bovho obkolili. Osem do deset jih je prišlo iz Šolske ulice, ena tolpa je obkolila mene, ena Bovho. Jaz sem skočil nazaj k hišnim durim, deklico sem ščitil s hrptom. Boril sem se proti 6 osebam. Med tem je bil Bovha obdan od vseh strani. Jaz sem kričal: „Bovha streljaj, Bovha streljaj!“ ker sem vedel, da je smrtna nevarnost. Jaz sem bil vojak, sem bil orožnik in vem, kdaj je treba streljati. Jaz sem imel mnogo (9) težkih udarcev na roki in bi bil popolnoma pobit, ko bi se ne bil branil s palico. Klobuk mi je bil čisto raztepen, da je na vseh straneh doli visel. Klical sem policaja, pa ni prišel, dasi ravno je isti, kakor bode potrdila priča Kušec, stal pri Koserju, tedaj kakih 30 korakov od nas. Ko so Bovho pobili na tla, prišlo je par ljudi na pomoč drugim, ki so delali proti meni. Meni je zdrsnilo in sem padel. Ko se mi je posrečilo vstati, sem bežal. Policija pa me je, namestu da bi me branila, odvedla v zapor. Jaz sem bil na vsaki način prej udarjen, kakor pa je počil strel.

Dr. Dečko: Mislite, da so šli ti gospodje na sprehod, ko so imeli palice?

Priča: Namen je jasen, kričali so: „Nieder mit ihm; todt muss er sein“. Ko bi jaz bil imel orožje, bil bi je rabil.

Dr. Dečko: Vi kot žandar bi bili streljali na vsak način?

Priča: Kot privatna oseba bi tudi bil streljal.

Dr. Jabornegg: Bovha je na tleh ležal, ter so ga topli. On sam tega ne izpove.

Priča: Midva sva bila blizu skupaj. Bovha je bil na tleh, to sem videl.

Priča Johann Leskovšek.

Dr. Dečko prosi, da se pričo vpraša, če je radi teh izgrediv že bil kaznovan.

Priča zanika to vprašanje.

Priča je bila v družbi Grabičevi ter ravno tako, kakor ta pripoveduje o svoji slučajni navzočnosti pri dogodku.

Dr. Dečko: Ali niste bili v Samostanskih ulicah? Saj ste bili obsojeni, ker ste v teh ulicah Pokorna pretepavali. Priča neče nič vedeti o tem.

Priča Lupšina, vojak, pripoveduje, da je v Gosposki ulici čakalo 6—7 mož; vsak je imel palico; dva sta stala tudi oborožena na drugi strani ulice. Kakor hitro je Bovha z družbo stopil v Gosposke ulice, planili so nanj. Podal sem se takoj v vojašnico in vpil: alarm!

Priča Oroslov Kušec je bil tudi v družbi Bovhovi. Vše pri vstopu v Gosposke ulice je čakala tolpa ljudi ter vpila: Nieder mit den windischen Hunden! Blizu Janičeve hiše — jaz sem bil 30—40 korakov zadaj — slišal sem klicati 3- ali 4krat: Halt! Na to so prišli drugi ljudje iz stranskih ulic. Vsi so se vsuli skupaj in se je pokalo in teplo ter klicalo: Hauts nur nieder... Bil je tako ljut boj, da sem se kar tresel. Jaz sem hotel iti naprej in sem zgrabil revolver, da ne bi kdo iz kakih poststranskih vrat skočil nad me. Vse v Gosposki ulici se nahajajoče svetilnice so bile ugašene. Pri Koserju je stal policaj. Ta policaj je meni rekel: Pojdite stran, če ne Vas aretiram. Jaz sem se umaknil, čutil sem se pa, da se policaj bolj zanima za mene kakor za one. Hrušč je trajal še vedno naprej. V kakih treh gručah so še držali in bili. Strel je padel kmalu potem, ko sem slišal besede „hauts ihn nieder, hauts ihn nieder!“ To je bil prvi strel.

Državni pravdnik: Je bil to celovski ali celjski policaj?

Priča: Ga nisem poznal.

Državni pravdnik: Zakaj pa niste policaja ovadili?

Priča: Jaz sem bil pri g. Langerju — prišel sem nalašč v to iz Šmarja — in sem rekel, da imam važne reči povedati, pa se mi je reklo, da je itak že vse dognano.

Gospa Amalija Kosi pripoveduje, da so ljudje od 10.—11. ure ponoči čakali oboroženi v Šolski ulici. Svetilko na oglu so vgasnili.

Priča Stanek je bil zapisnikar pri preiskovalnem sodniku ter pravi, da je Bovha v preiskavi, kakor je zapisano, izpovedal, da se je revolver „slučajno“ sprožil.

Bovha: Sprva sem tako govoril, ker sem se sramoval, da sem bil zaprt. Opozarjam pa, da sem že pred g. Langerjem obstal, da se revolver ni slučajno sprožil, ampak da sem ga rabil v skrajnem silobranu. Ne vem, če se je to zapisalo.

Gospa Nasko potrdi, da je prvič krat počilo sredi ceste, drugičkrat pod njenim oknom. Videla je, da nekoga strašno pretepavajo ter še skozi okno zavpila: „Prosim vas, ne tepite ga.“ Drugi so na to odnehali, dva sta pa naprej tepla. Na to pride stražnik in aretuje dotičnika, ki je bil tepen. Mož je bil napaden in se je moral braniti proti 20—30 osebam.

Priča Pokorn v svoji povedbi soglašala z ono Begovo. Po prvih udarcih sem bežal, ker nisem imel nobenega orožja pri sebi. Tekli so za menoj ter metali pri tem kamenje in palice v me. Prišli so še drugi iz Šolskih ulic in po Gosposkih ulicah gori ter vpili: „Nieder mit den windischen Hunden, erschlagt den Hund.“ Stoprav ko sem zavil v Bogen ulice, sem slišal strel. V Brunnen ulici so me napadalcı dohiteli in pretepli. Mej njimi je bil Leskovšek (Grabičev prijatelj ta večer), kateri je bil radi tega čina že obsojen. Jaz sem bil napaden, preden je padel strel. Kakih pet ali šest redarjev je stalo pred magistratom. Eden me zgrabi in aretuje.

Dr. Dečko: Torej Vi ste čakali, ko so padali udarci in so tekli ljudje za Vami in metali palice, potem šele ste slišali strel?

Priča: Da, šele potem.

Svetnik Reitter: Vi ste dejali, da so tudi Vam nasproti po Gosposki ulici prišli ljudje.

Priča: Da, trije ali štirje so prišli tam gori.

Predsednik: So le-ti trije tudi za Vami leteli?

Priča: Da, pa jih je bilo vedno več.

Profesor Kosi stanuje v Šolski ulici. Ker na ulici ni bilo miru, ni mogel spati. Gledal je skozi okno. Nekako ob 11. je prišlo v ulico kaki osem s palicami oboroženih oseb, so se razpostavili ter dejali: hier. Svetilka je bila že ugašena. Teh osem oseb (Grabič in drugovi) je bilo očitno na preži. Sedli so doli ter vsled dolgega časa kadili. Ob polu 1. se začuje žvižg, teh osem oseb zgine iz ulice, na to silen krik v Gosposki ulici: Haut ihn, haut ihn, Heil und Sieg itd, in čez dobre pol minute pozneje počil strel, še kako minuto pozneje pa drugi strel.

Na to se zaslišita od dra. Jabornegga predlagani prič Sonnenburg in Šeligo, ki pa o predmetu ne vesta nič važnega povedati. Bila sta ravno na potu — domov (seve, spančkat sta šla, če — dež ne gre), kar zaslišita hrušč v Gosposki ulici. Prišla sta že h koncu po streljanju zraven.

Priča Franc Košec je bil ves večer v Grabičevi družbi. Popivala sta po raznih gostilnah in na svojem nočnem — seve popolnoma nedolžnem — sprehodu po mestnih ulicah celjskih, sta prišla končno v Šolske ulice. Tam sta doli sedla ter radi krajšega časa kadila cigarete. Kar nastane silen hrušč v Gosposki ulici. Iz same — radovednosti gresta gledat. Najprej gre Grabič. Ko pride priča čez časa za njim, mu pride že Grabič nasproti z besedami: „Du, ich bin schon fertig.“ Košec se tako prestraši, da čisto pozabi na nemščino ter a la proklete grablje pravi: „Strela, pa še stojiš.“ Košec je šel na to nad Bovho in ga je prijel za vrat.

Bovha: Dr. Beck me je za roko prijel.

Priča: Jaz sem Vas z desnico držal za vrat, z levico za roko. Vi ste me po glavi udarili.

Sodni zdravnik dr. Keppa predlaga, da se izvedenca puškarja še enkrat zaslišita. Slednja izjavi, da sta z Bovhvim revolverjem skušala streljati na desko, oddaljeno osem korakov in se je krogla zarila za 12 mm.

Dr. Keppa: Kake oblike postane krogla, če zadene ob trd predmet.

Izvedenca: Spremeni se v ploskev ter se utegne razleteti na drobne kosce (svinčena krogla brez jeklenega plašča???)

Dr. Keppa: Kako letijo ti kosci kako daleč in s katero silo?

Izvedenca: Konci letijo na vse strani in so jako nevarni.

Dr. Dečko: Streljalo se je iz bližine in dokazano je, da je rana samo praska na koži; kako to?

Izvedenca: To stori sukno, ki je jako prožno. Mogoče je pa tudi, da je bila stara patrona.

Dr. Keppa odda sledeči izvid in mnenje. Dobili smo dve rani, na bradi in na prsih. Prva rana ima obliko biskvita, je podolgovata, sama na sebi lahka, ker je samo mehke kožne dele pretrgala. Ker izvedenca izpove, da se izstreljena krogla zadevša ob trdi predmet razleti na drobne kosce, in da zamorejo ti kosci mogoče poslati jako nevarni, tedaj je mogoče, da je ta rana prizadeta od takega kosca s tem, da je krogla mogoče zadela ob kamen in je eden kos padel v brado. Rana na prsih je nastala vsled neposrednega prodretja krogle, ker sta telovnik in srajca preluknjana; projektil bi brez dvoma bolj globoko prodrl, ako bi telovnik ne bil tako krhek in prožen (spröde und elastisch).

Bovha: Krogla je morala potemtakem ostati v oblačilih?!

Dr. Keppa: Krogla že kje obleži. Že s tem, da je krogla prodrla jeden del telovnika, je bila oslajljena. Bila je tedaj neizmerno oslajljena in ni mogla prodreti v telo, temveč je zapustila le lahno prasko na koži. Da rana na bradi izvira od krogle, to zamorem le tedaj trditi z gotovostjo, če je dokazano, da rane ni kaj družega povzročilo.

Drugi zdravnik, dr. Jenko popolnoma soglašala s svojim tovarišem.

Na Bovhi zdravnik nista konstatovala nič manje nego 10, beri deset poškodb, največ na glavi.

Mestni urad celjski poroča o vedenju Grabičevem, da je mož vreden graje, da je bil že kaznovan in kaže močen nagon razgrajanja.

Občinski urad okolice celjske pravi, da je Grabič udan pijančevanju, žganjepitju, da prihaja pozno domov in tako razgraja, da se ga celo mati boji; v obče je znan kot jako surov človek.

Prečita se iz št. 220 „Tagespošte“ od 10. avgusta 1899 odstavek:

„Die Deutschen patrouillierten in sämtlichen umliegenden Gassen auf und ab, um jeden Slaven zu züchtigen. Einige Slaven, die der Wuth der Deutschen spotteten, erhielten empfindlichen Lohn mit wichtigen Hieben.“

Državni pravdnik proti Bovhi: Povejte mi, kdaj in zakaj ste streljali?

Bovha: Streljal sem, ko so name s palicami navalili. Nasprotni ki so vpili: „hauts ihn nieder“. Jaz sem se moral braniti.

Državni pravdnik: Koliko časa ste v odvetniški pisarni.

Bovha: Petnajst let.

Državni pravdnik: Ne veste li, da je prekoračenje silobrana ravno tako kaznjivo kakor streljati brez potrebe.

Priča Druškovič, sodni diurnist pravi, da je mogoče prejšnji dan v sodni pisarni proti Bovhi rekel: „Eine Hetz kann es aber doch geben.“

Državni pravdnik predlaga pribaviti spise v Gostinčarjevi zadevi. Iz njih se da ugotoviti, da si je dan pred slavnostjo več Šlovanov nakupilo orožje.

Ker spisov ni v Celji, se zasliši preiskovalni sodnik Karol Grebenc kot priča. Spominja se, da je v Gostinčarjevih spisih zaznamek, iz katerega je razvidno, da si je kakih šest ali sedem oseb neposredno po prej nakupilo revolverje. Če so bile te osebe Slovani, priča ne ve in se tudi ne spominja da bi bilo ime Bovha na seznamu.

Državno pravdnštvo predlaga preložitve razprave, ker je ta zaznamek velike važnosti.

Državni pravdnik proti Bovhi: Kdaj vas je tepel dr. Beck?

Bovha: Ko mi je revolver izvil iz rok. Državni pravdnik: In kdaj je počil strel?

Bovha: Ne takoj, on me je z revolverjem betom tolkel po glavi.

Na predlog državnega pravdnika se prečita prejšnja Bovhova povedba „on mi je zadal udarec, kar se sproži drugi strel“.

Bovha: Gospod Langer slabo sliši in ni popolnoma v tem smislu protokoliral, kakor sem jaz izpovedal.

..... „Komaj sva se odstranila s policajem par korakov, ustrelil je dr. Beck, in je krogla zadela ob mojo glavo“.

Dr. Dečko predlaga ugotoviti, kdaj je g. Langer predlagal, da naj se izpusti Bovha iz zapore.

Predsednik konstatuje, da se je predlog stavil 14. avgusta 1899, a stoprav 27. septembra 1899 so izpustili Bovho.

Državni pravdnik: Višje sodišče je dovolilo nadaljevanje zapore s sklepom od 22. avgusta 1899.

Sodni dvor odkloni predlog za preložitve razprave radi Gostinčarjevih spisov, ker pred nami leži orožni list Bovhe od 8. avgusta 1899 in v tem slučaju ne gre za to, koliko oseb si je nabavilo revolverje. Državni pravdnik si pridrži pritožbo ničnosti.

Po sklepu dokazovanja utemeljuje državni pravdnik obtožbo, katero še vedno vzdržuje v polnem obsegu.

Dr. Jabornegg, ki je govoril vse prej, samo tega ne, kar bi bil smel govoriti, je končno zahteval za poškodovanca odškodnine za bolečine 200 gld. (za praske); za odhod zaslužka 28 gld., preživitev v bolnici 9 gold. 16 kr. in za poškodovano obleko 4 gld. 50 kr.

Dr. Dečko pravi, da je predležeci slučaj samo mala epizoda od mnogih slučajev, ki se dogajajo vedno, če se vrši tukaj kaka slovesnost na naši strani. Vse to kar se je zgodilo, bilo je od nasprotnikov že pripravljeno. Od hiše do hiše so agitovali proti nam. Ko so prišli Čehi, sprejela nas je tolpa že na kolodvoru s palicami in življenjem. Pri graški mitnici je bil prvi ranjenec na naši strani. Vpričo mnogih policajev so mene napadli pri belem dnevu, in ni bil storilec aretovan. Ko smo prišli s starega grada, napadla nas je tolpa s kamenjem. Ves večer so hodili po ulicah ter prežali na Slovane, in to je „Tagespošta“ očitno priznala. — Za tem, v temeljitem in jedrnatem plaidoyerju zagovarja obtoženca, v katerega dejanji zamore videti le upravičen silobran.

V tem smislu se je glasila tudi oprostitelna razsodba, katero je predsednik oznanil ob 9. uri zvečer, potem ko je razprava trajala že ves dan.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. novembra.

— **Osebnosti.** Višji finančni komisar v Ljubljani g. Josip Svoboda je povodom svojega umirovljenja dobil naslov finančnega svetnika. — Gg. Valentin Žun in Erih Mühleisen sta imenovana stalnima koncipistoma v Ljubljani.

— **Volilci šentjakobskega okraja** imajo jutri, v sredo, dne 22. novembra ob 8. uri zvečer v Virantovi gostilni sestanek.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj smo pozdravili na slovenskem odru ljubega gosta, gospoda Ignacija Borštnika iz Zagreba. Precej pri prvem nastopu ga je sprejelo občinstvo z glasnim plaskanjem, ki se je med igro obilokrat ponavljalo ter ga klicalo tudi pri odprti sceni na oder. V dar je dobil g. Borštnik ogromen lovorov venec s trakovi. Veselili smo se včeraj, ko smo spet videli svojega rojaka na domačem odru. Gospod Borštnik je igral Hlestakova v „Revizorju“. Ta naloga ni Bog ve kako prilična, da bi mogel pokazati tak igralec kot je Borštnik obilico svojih umetniških igralskih zmognosti. Vendar smo živo čutili, da igra Hlestakova umetnik. S svojo naravno in živo igro nas je gospod Borštnik toliko varal, da smo pozabili, da to ni pravi lahkoživec Hlestakov. Prirodnejšega igranja si ne moremo misliti. V drugem dejanju je bil pravi pravcati ošabnonavihani postopač in zapravljičev,

tako komičen v igri in besedi, kakor je to sploh mogoče. Posebno nam je ugajal v tretjem dejanju, kjer je izborni kazal vinjenega junaka. Takisto realistiška je bila njegova beseda in igra v četrtem dejanju. Tudi ostalo oboje se je vrlo potrudilo, da je „Revizor“ lepo uspel. Pohvalno omenjamo gospo Danilovo, gospo Housovo, gđ. Slavčovo, gđ. Ogrinčovo in gđ. Vračkovo, ter gg. Verovška, Danila, Deyla, Orehka, Blaška in Houso, ki so vsi poskrbeli, da je „Revizor“ tudi sinoči prišel, do veljave in zmage. Gledališče je bilo dokaj polno. Mislili smo sicer, da bo prenapolneno, a smo se — kot že večkrat — motili tudi včeraj.

— **Odbor „Narodne čitalnice“** javi, da se je morala nameravana velika veselic a preložiti na prve dni meseca decembra. Novi oder, kateri si je nabavila čitalnica, še ni gotov, tudi se je moral ozirati odbor na jour-fixe „Sokola“, ki se vrši v soboto. — Plesna vaja bo, kakor navadno v sredo in se zlasti gospodje prosijo, da pridejo v mnogobrojem številu, da ne bo nedostajalo plesalcev.

— **Slovensko umetniško društvo**, ki je imelo doslej vsako soboto ali sredo v Auerjevi gostilni svoje jour-fixe, priredi jutri, v sredo svoj prvi zabavni večer v „Narodnem domu“ in sicer v sobi na levi strani glavnega vhoda. Na dnevnem redu je petje, glasba in predavanje. Reditelj večera je ravnatelj „Glasbene Matice“. g. Fran Gerbič. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **„Glasbena Zora“.** Uredništvo tega glasbenega lista, nas je obvestilo, da izide prihodnja številka radi nepričakovanih tehničnih zaprek šele v par dneh.

— **Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo** pričelo je te dni s pobiranjem članarine pri onih podpornih členih, ki za letos članarine še niso vplačali. Pri tej priliki omenjamo, da je imelo gasilno društvo letos s prenovljenjem vseh aparatov in z napravo društvene obleke vsemu moštvu ogromne stroške, in da je podpore nujno potrebno. Dosedanje člene v imenu društva prosimo, naj mu ostanejo zvesti podporniki, one meščane, ki še niso člani, sosebno hišne posestnike pa prosimo, naj pristopijo kot podporni člani k društvu ter naj tako podpirajo občekoristno, proti uničevalnemu elementu ustanovljeno društvo. Podporni člani plačujejo najmanj 2 gold. na leto v društveno blagajno. Prijave sprejemajo odborniki in društveni vežbalec.

— **Z Viča** se nam piše: Ni še dolgo tega, kar se je otvorila nova pošta na Viču. Nastanila se je, četudi ne na Viču, pa vsaj v središču občine, tako da z ozirom na prostor ni bilo ugovorov. Zadnji čas se je pošta preselila na periferijo Ljubljane in morda se še v Ljubljano nazaj preseli. Radovedni smo, če bo občina proti temu ugovarjala. Glede raznašanja pisem in poštinih pošiljatev je pa slišati dosti besedij. Predno smo imeli pošto na Viču, prinesel je pismonosec vsaki dan pisma in druge pošiljatev. Pismonosec je bil mož, na katerega se je bilo lahko zanašati. Danes raznaša pisma 12 let star deček, ki se plaho ozira po hišnih številkah in ne ve, kam je kaj oddati. Fantič te starosti vendar ni za tak posel. Zadnji čas se je tudi zgodilo, da so pisma celih pet dni izostala, to pa loco-pisma. Morda niso bila važna, a recimo, da so važna, kdo je porok za nasledke, ki se izcimijo iz take zamude?

— **Iz Črnomlja** se nam poroča: Dne 19. t. m. je vihrala z okrajnega sodišča v Črnomlju bela zastava v znak, da ni nikogar v zaporu. Visela je pa le do pol 12. ure dop. Ob tem času jo je sluga spet odstranil, ker je prišel nekdo v zapor.

— **Zadruga trgovcev v celjski okolici** je imela dne 17. t. m. zborovanje, na katerem se je posvetovala o načinu, kako bi se z uspehom dalo postopati zoper konsumna društva, ki jih zdaj duhovniki ustanavljajo tudi na Sp. Štajerskem. Mej drugim se je sklenilo, poučiti ljudstvo o bistvu konsumnih društev, o njih usodepolnem delovanju, in navadnem žalostnem propadu. V to svrhu se izda posebna brošurica.

— **Na I. izrednem občnem zboru akad. društva „Slovenija“** na Dunaju dne 16. t. m. novovoljeni odbor sestavljen se je tako-le: predsednik: cand. phil. Hinko Vodnik, podpredsednik: cand. jur. Ant. Božič, tajnik: stud. med. Rudolf Kobal, blagajnik: stud. med. Gabrijel Hočevnar,

knjižničar: stud. phil. Hinko Klešnik, arhivar: stud. jur. Avgust Sedlar, go. spodar: stud. phil. Niko Zupanič, namestnik: stud. phil. Franc Kobal in stud. jur. Karol Troha.

— **Tržaški namestnik**, ki je bil zadnjič v Poreču, kjer so ga Lahji fetirali, je bil včeraj v Buzetu, od koder pojde k sv. Štefanu in v Motovun.

— **Nova obravnava proti ciganu Heldu.** Iz Novega mesta nam je došlo pred zaključenjem lista obširno poročilo o novi obravnavi proti ciganu Heldu. Poročila radi kasne ure ne moremo več prijaviti. Posnemamo mu le sledeče: Held se zagovarja jako nesrečno, se zapleta v protislovja; Held dolži neznanega kozavega cigana, da je s sekiro pobijal Novljana, a da je on, Held napadenca branil. Cigan dolži priče, da lažejo in se zaklinja, da govori čisto istino. Dvorana, kjer se vrši obravnava, je natlačeno polna. Prič je 42. Izžrebani porotniki so došli vsi, celo pater frančiškan. Več v prihodnji številki.

— **Mlad tat.** Ivan Dolinar, 12 let star, stanujoč v Rudniku, ukradel je hlapcu Viktorju Kokliču v Stepanovi vasi št. 30, črevlje, katere je prodal delavcu Antonu Habiču za 7 kr. Policija je zaprla tata in kupca.

— **Žepna tatvina.** Mariji Beličevi, posetnici v Vnanjih Goricah je včeraj okoli 11. ure dopoldne v Železnikarjevi prodajnici v Medenih ulicah ukradel neznan tat iz žepa črno denarnico, v kateri je imela 9 gld. 95 kr.

— **Tatvina.** Dekli Mariji Funda na Marije Terezije cesti št. 14 je bila ukradena obleka, in zicer dve jopi, rujave in sive barve, obšiti z rumenimi trakovi, rujava krilo obšito s črnim trakom in ženski črevlji.

— **Z loncem.** Delavka Marija Novak na Karolinski zemlji št. 11 je prišla včeraj zvečer v stanovanje slepega Josipa Kocijasa, na katerega je imela neko jezo in se je začela z njim prepirati. V prepiru in v jezi je zagrabila na mizi stoječi lonec in je z njim udarila Kocijasa po glavi tako, da mu je prizadejala težko telesno poškodbo, in so ga morali prepeljati v dež. bolnico.

— **Zapuščen bicikelj.** V Franciškan-skih ulicah je našel danes ponoči neki delavec bicikelj sloneti ob zidu frančiškanskega vrta. Slonel je baje že včeraj popoldne tamkaj, in ga je pustil tamkaj neki pijan biciklist, kateri mu ni več zaupal kosti svojega rojstva in je raje peš se zaletaval na desno in levo. V svoji pijanosti je pozabil, kje je shranil bicikelj. Danes pa ga je iskal po mestu in tudi našel na rotovžu, kamor ga je bil pripeljal poštteni delavec.

— **Orožniku ušel.** Orožniški vodja v Mengšu je bil v Duplici aretiral nekega Franceta Zupanca, ki je bil že večkrat zaradi tatvine zaprt in je tudi sedaj na sumu, da je ukradel Marjeti Dimnik v Duplicah 100 gld. Orožnik je gnal Zupanca v Kamnik. Med potjo pa je Zupanc ušel orožniku in ga ta ni mogel dobiti več v pest. Včeraj pa je prišel Franc Zupanc v Ljubljano in ga je tukaj policija prišla in dala pod ključ.

— **Zgubila se je včeraj** po 4. uri popoldne mala srebrna damska ura z verižico, na poti od sejma na Reseljavi cesti, mimo zgradbe nove justične palače do kavarne „Evropa“. Poštteni najditelj, naj jo odda na magistratu, ali pa v „Narodni Tiskarni“.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 21. novembra. V današnji seji poslanske zbornice se je nadaljevala razprava o predlogih, naj se bivše Thunovo ministrstvo obtoži radi kršenja ustave. Prvi je govoril socialni demokrat Zeller, potem pa Schönerer, ki je dejal, da se bodo vedno dobili ljudje, ki bodo pripravljani, kršiti ustavo, dokler se bode kršenje ustave plačevalo z redovi. Za njim bo govoril Dyk.

Dunaj 21. novembra. Po današnji seji poslanske zbornice se zbero načelniki klubov na posvetovanje. Namerava se prememba programa parlamentovega delovanja v tem smislu, da pride budgetni provizorij takoj na razpravo, čim bo končana razprava o predlogih, da se obtoži bivše Thunovo ministrstvo.

Dunaj 21. novembra. „Slovenska kršč. narodna zveza“ je imela sejo, v kateri je Povše poročal o posvetovanjih desnice, o položaju in o pogajanjih

kvotne deputacije. Klub je neki sklenil da bo v vseh slučajih post pal solidarno s Čehi.

Dunaj 21. novembra. Odsek za premembo § 14. je imel danes sejo, ki se bode nadaljevala zvečer.

Dunaj 21. novembra. Včeraj je cesar sprejel Fuchsa in Palffyja, Stürgkha in Schwegla. Danes ob 4. uri pop. sprejme načelnika češkega kluba, dr. Engla, jutri pa dr. Bulata, Povšeta in Luegerja. Nihče ne dvomi, da je avdijenca dr. Engla najvažnejša, da je od uspeha te avdijence odvisno ne le nadalnje postopanje čeških poslancev, ampak usoda parlamenta.

Dunaj 21. novembra. O včerajšnji avdijenci parlamentarcev ni prišlo še nič avtentičnega v javnost. Schwegel in Stürgkh sta še sinoči o tej avdijenci poročala načelnikom nemških klubov.

Dunaj 21. novembra. Goluchowski je bil včeraj pri cesarju, danes je pa dlje časa konferiral s Claryjem. Clary se odpelje s Schönbornom in s Kniaziolnickim novič v Pešto dogovarjat se glede kvote.

Dunaj 21. novembra. Izvrševalni odbor desnice je izrekel svoje obžalovanje, da je kvotna deputacija odnehala od prvotnega svojega stališča.

Dunaj 21. novembra. V včerajšnji seji kvotne deputacije so Fort, Janda in Povše zopet ostali v manjšini. Kathrein je pobegnil v vladni tabor.

Praga 21. novembra. „Narodni Listy“ poročajo, da hoče vlada sanirati deželne finance s tem, da od davka na alkohol odkaze deželam neke odstotke v skupnem znesku 10 milijonov goldinarjev, torej toliko, kakor sta nameravala jim odkazati Bilinski in Kaizl.

Budimpešta 21. novembra. Ogrska kvotna deputacija je imela danes dopoldne sejo, v kateri je sklenila, odložiti avtenticiranje predloženega poročila in se novič pogajati z avstrijsko kvotno deputacijo. Széll je v parlamentu naznanil, da se bodo pogajanja v Budimpešti nadaljevala in čuje se, da se bo nasvetovalo, naj se določi ogrska kvota na 34,3875%, o katerem slučaju bi obe deputaciji jednako odnehali od zadnjih svojih zahtev.

London 21. novembra. Buri, ki se nahajajo v Zulu-deželi, so pozvani, da se združijo z Joubertom okrog Ladysmitha. — Listi poročajo, da je bila pri Ladysmithu bitka, v kateri so bili Buri poraženi. — Isto tako trdi, da je bilo poraženo krdelo Burov, na katere je major Corneycroft naletel mej Willov-Grangeom in Highlandsom. — Reuterjev bureau javlja, da Buri še niso zasedli Burghersdorpa.

Narodno gospodarstvo.

Zaveza slovenskih posojilnic.

(Občni zbor 13. novembra t. l. v Celji.)

(Dalje.)

Iz letnih računov slovenskih posojilnic za l. 1898 smo posneli, da so slovenske posojilnice pri sledečih „Zvezah“, (Zveze so društva (ne zadrage), katera so prevzela nalogo, nadzorovati in v moralnem obziru podpirati posojilnice, katere se jim pridružijo):

Posojilnice	Pri „Zvezah“ slovenskih posojilnic v Celji:										Skupaj
	Pri „Zvezah“ slovenskih posojilnic v Celji:	Pri „Zvezah“ slovenskih posojilnic v Ljubljani	Pri „Zvezah“ slovenskih posojilnic v Ljubljani	Pri „Zvezah“ slovenskih posojilnic v Ljubljani	Pri „Zvezah“ slovenskih posojilnic v Ljubljani	Pri „Zvezah“ slovenskih posojilnic v Ljubljani	Pri „Zvezah“ slovenskih posojilnic v Ljubljani	Pri „Zvezah“ slovenskih posojilnic v Ljubljani	Pri „Zvezah“ slovenskih posojilnic v Ljubljani	Pri „Zvezah“ slovenskih posojilnic v Ljubljani	
Koroške	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
Kranjske	20	15	—	1	—	20	3	—	10	69	
Primorske	10	2	3	—	—	—	—	—	—	5	20
Štajerske	27	—	—	—	2	—	—	3	—	32	
Skupaj	77	17	3	1	2	20	3	3	15	141	

Pojasnila:

1.) Člani „Zveze slovenskih posojilnic“ smejo biti (glej § 4. pravil) posojilnice (na Štajerskem, Kranjskem, Primorskem in Koroškem § 2.), katere so organizovane kot zadrage na podlagi zakona od 9. aprila 1873 ali pa na podlagi zakona od 26. nov. 1852.

*) Posojilnic je sicer že več kakor 141; toda le od teh je nam bilo mogoče dognati, h kateri „čredi“ pripadajo.

2.) Redni člani „Zveze kranjskih posojilnic“, ki ima namen pospeševati razvoj posojilnic na „Kranjskem“ (§ 2.), zamorejo biti le posojilnice s sedežem na Kranjskem (§ 5.)

3.) Redni člani „Gospodarske zveze“ zamorejo biti (§ 5.) le v društvenem okolišju, ki obsega vse v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele (§ 2.), obstoječe zadrage.“ (Dalje prih.)

*) „Gospodarska zveza“ snuje zopet kranjsko kmetijsko družbo, neko osrednjo zadrugo, pri kateri naj bi bile posojilnice glavne zadrugice. Čudno! Še bolj čudno bi bilo, ako bi posojilnice morale to zadrugo zalagati in znabiti še s tujim denarjem.

*) Zdj ima že 120 členov, znabiti polovico posojilnic vmes.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborna deluje

Melusina ustna in zobna voda

utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (19—47)

Ilekarna M. Leustek, Ljubljana

Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Meteorologično poročilo.

Vitina nad morjem 3064 m. Srednji srčni tlak 736-9 mm.

Nov.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 ur
20.	9. zvečer	736.9	3.6	brezvetr.	oblačno	0.0 mm
21.	7. jutraj	740.2	2.8	sl. svzhod	pol. oblak.	0.0 mm
	2. popol.	741.7	5.4	sr. jvzhod	oblačno	0.0 mm

Srednja včerajšnja temperatura 3.1°, nor-
male: 2.6°.

Dunajska borza

dné 21. novembra 1899.

Skupni državni dolg v notah.	99	gld.	60	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	99	gld.	35	kr.
Avstrijska zlata renta	116	gld.	55	kr.
Avstrijska krona renta 4%	99	gld.	80	kr.
Ogerska zlata renta 4%	116	gld.	60	kr.
Ogerska krona renta 4%	95	gld.	30	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice	906	gld.	—	kr.
Kreditne delnice.	371	gld.	50	kr.
London vista	120	gld.	65	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	gld.	02	kr.
20 mark	11	gld.	78	kr.
20 frankov	9	gld.	57	kr.
Italijanski bankovci	45	gld.	20	kr.
C. kr. cekini	5	gld.	69	kr.

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA
MAKS VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3.
Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Vsakovrstno

česlanje

izvršuje in tudi poučuje

Giulielma N. (2111—1)

Dunajska cesta št. 31, na dvorišču.

Za odvetniško pisarno v Kozjem iščem

pisarja

(stenograf ima prednost). (2094—2)

Dr. Franjo Pikel v Mariboru.

Št. 39.148

Razglas.

(2100—2)

Da se za slučaj zanešenja kuge v naše mesto pravočasno potrebno ukrene, odredil sem, da vsako hišo in k njej spadajoča gospodarska poslopja v mestu ogleda posebna magistratna komisija, katera bode zlasti konstatovati imela vse zdravstvene nedostatke in pa vse okoliščine, katere bi v slučaju zanešenja kuge širjenje iste pospeševati utegnile. Ker se bode to komisijonovanje, katero se prične že te dni, vršilo v interesu vsesplošnega ljubljanskega prebivalstva kakor tudi v interesu vsacega posameznika, pričakujem, da bodo gospodje hišni posestniki radi šli na roko voditeljem komisij ter jim skušali v vsakem oziru olajšati njihovo nalogo.

Za voditelje komisij sem določil:

1. mestnega nadkomisarja Jakoba Tomca za ves na desnem bregu Ljubljane ležeči del mesta;
2. tržnega nadzornika Janka Bleiweisa viteza Trsteniškega za oni del mesta na levem ljubljaničnem bregu, ki leži južno od Prešernovih ulic in Franca Jožefa ceste ter
3. nadzornika mestnega užitniškega zakupa Ignacija Valentinčiča za oni del mesta na levem ljubljaničnem bregu, ki leži severno od Prešernovih ulic in Franca Jožefa ceste.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 16. novembra 1899.

Župan: Ivan Hribar.

Izvirne Musgrave-jeve irske peči

s kamotno podzidavo

so priznane izborne, trpežno goreče peči, za katerih dobroto se jamči.

Prednosti: Goré nepronehoma vso zimo. Oddajajo gorkoto na mil, prijeten način. Lahka regulacija. Najvarnejša kurjava. Ilustrirani cenik brezplačno in poštino prosto.

Chr. Garms, Bodenbach o. L.

Tovarna železnih peči.

Tovarniška zaloga: Karla Kaushkega naslednika: Schneider & Verovšek v Ljubljani. (2035—2)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Samo gospodje

dobé: 2 zbirki s 120 komadi jako interesantnih momentnih fotografij in senzacionalno novo-
sežno zbirko prekomorskih kuriozitet, obsega-
jočo 16 barvanih podob, v obliki vizitk. Te 3
zbirke veljajo, ako se denar naprej pošlje, le
1 gld. (tudi v poštini znamkah). Pri povzetju
30 kr. več. Pošilja franco in diskretno J. Mann,
Dunaj, II., Jaegerstrasse 26. (2112—1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 12. uri 5 m. po aodi osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heba, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 4 m. jutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. jutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovi varov, Heba, Marijinih varov, Plenzja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovi varov, Heba, Marijinih varov, Plenzja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 55 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (1206)

Še 10% ceneje

prodajam od 19. novembra pa do
24. decembra 1899 elegantne obleke
za gospode in dečke, dalje sedmo-
gradike kožuhe od 23 gld. višje, kakor
tudi najnovejšo novosti v damskih
konfekcijah za 20% ceneje.

Kje ???

v „angleškem skladišču oblek“

v LJUBLJANI

vogel Sv. Petra ceste

(2089—3) Resljeva cesta št. 3.

Nihče se ne sili kupiti. Prosim, da si p. n. občinstvo to ceno in najlepše blago ogleda.

Z odličnim spoštovanjem

OROSLAV BERNATOVIČ.

Posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX

Gospodske ulice št. 6.

priloga 2 hrčki kuharici, za vse,
urni in čedni, s pričevali (štajarka
in Gorenjka); spretno natakarico,
jako simpatično, z dobrim povpraševanjem,
in starejšo, jako zanesljivo
hotelsko hišnico z letnimi spricavali
in jeziki zmožno. (2110)

Več sto hektolitrov

rudečega vina iz Isabelle
na prodaj.

Ponudbe na (2057—4)

oskrbnitvo grofa Coronini-Cronberg v
St. Petru pri Gorici, Primorsko.

Slovenske pesmi

valček za citre.

Cena 60 kr. ***** Cena 60 kr.

Dobi se pri (2042—5)

M. Horn-u

Radovljica — Gorenjsko.

Pridnega (2077—2)

trgovskega pomočnika

ki je več nemškega in slovenskega jezika,
dober kupec se sprejme takoj pri Dragotinu
Novaku, trgovina mešanega blaga v Treb-
njem. — Ravno tam se sprejme tudi

učenec.

G. Piccoli
dvorni založnik
Nj svetosti papeža
Leona XIII.
lekarnar „pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino

Kemične analize odličnih strokov-
njakov, kateri so v b (582—12)

železnatem vinu

lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani
zmirom potrdili navedeno množino že-
leza, so najboljšje spricavale ter dajejo
največje poročilo za njega učinek.

To vino je kaj dobro za slabokrvne,
nervozne in vsled bolezni oslabele osebe,
za blede, sloke (suhe) in bolehave otroke.

Cena polliterarski steklenici 1 gld.

Naročila pošiljajo se z obratno
pošto; poštino plačajo p. n. naročniki.

Občina **Jesenice** na Gorenjskem
razpisuje

službo občinskega policaja

z letno plačo 400 gld. in prosto službeno uniformo. Oziralo se bode v prvi vrsti na
bivše orožnike, v drugi na doslužene vojake. Prosilci morajo biti zmožni slovenskega
in nemškega jezika. Prošnje, opremljene z vojaško prehodnico in nprstvenim spricalom,
je vlagati

do 10. decembra t. l.

(2108—1)

pri občinskem predstojništvu na Jesenicah.

Jesenice, dné 18. novembra 1899.

Jožef Klinar

občinski predstojnik.

Opafija „Vila Melanie“

na obrežnem potu v najlepši legi v Opafiji, brezprašno, južna stran, vsa okna
južno, varna pred vetrovi, vhod v park.

***** Pred okni svira 2krat v tednu kopališka godba. *****
Velika terasa (jedina v Opafiji) z razgledom na monte Maggiore, Reko, na otoke
in po vsem Kvarneru.

Lepo opravljena, prikladna, velika in mala stanovanja s kuhinjo ali brez nje
tudi posamezne sobe se lahko oddajajo.

***** Nič pretiranih cen. *****

Na vsa vprašanja odgovarja takoj lastnik

(2093—2)

Bohumil Frisek

godbeni ravnatelj v Opafiji.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.